

der bebrejdede, at man ikke er gaaet videre og har taget andre Ting med. Jeg synes, at det nepot viser hen til, at man mindre har for Øje, om det ogsaa kan forventes, at man kan anlægge disse Baner uden at paatage sig en utaaelig Risiko overfor Fremtiden. I den Henseende har det ærede Medlem for Vejle Amts 2den Valgkreds Ret; det bør tagttages. Naar der skulde være Tale om forstellige Linier, som her foreslaas, kan jeg ikke se andet, end at Linien fra Nørresundby til Hjerritslev vil faa en Længde af 6,40 Mil. Den vil kunne betjene et Opland af 21,000 Indbyggere, altsaa 3,300 pr. Mil. Det maa antages, at en Jærnbane under saadanne Forhold i hvert Fald kan drives paa en saadan Maade, at den kan dække sine Driftsudgifter, og det forekommer mig, at være den Minimumsfordring, der kan stilles til en Jærnbane. Det har jeg tilladt mig at udtale gentagne Gange, men det har man aldrig helt villet slaa fast. Naar vi tage Strækningen fra Hjerritslev til Thisted, som er 5½ Mil, tilføres der derved et Opland med 7,000 Indbyggere eller 1,300 pr. Mil. Jeg er dog nødt til at slaa paa det Tal, naar vi tale om dette Stykke Linie, og derfor kan der jo nok være noget at tænke paa for dem, der skulle bygge Privatbanen, hvad der jo er Tale om her. At det ærede Medlem for Vejle Amts 2den Valgkreds saa vil forlange, at Staten skal ordne hele Forholdet, er jeg ganske forberedt paa; men jeg er ikke enig med det ærede Medlem deri, at der kan være Grund til at gaa med til et Statsbaneanlæg paa ethvert Sted. Man maa ogsaa tage noget Hensyn til, om de Dposrelser, der gøres, nogenlunde svare til den Nytte, der tilvejebringes for vedkommende Lokalitet. Jeg skal med det samme nævne, at den ene Jærnbanelinie, den, der gaar fra Nørresundby over Søby til Frederikshavn, vil blive omtrent 9,00 Mil, altsaa blive en temmelig lang Bane. Den vil faa et Opland med 26,000 Indbyggere eller 2,600 pr. Banemil, og jeg kan tilføje, at den Linie til Hadsund, som man har kaldt paa, vil blive 6,00 Mil og faa et Indvaanerantal af 16,000, altsaa 2,300 pr. Mil. Jeg siger ikke noget om, at disse to Baner ikke ville kunne forsvares paa den Maade, at de kunne bære deres Drift. Derimod er der en Jærnbanelinie, man ogsaa har kaldt paa, det er Banen fra Hobro til Løgstør og fra Ribe til Mars. Det vilde være en Længde af 6 Mil med 9,000 Indbyggere, altsaa 1,500 pr. Banemil. Det er naturligvis opgjort paa den Maade, det kan opgøres, og naar jeg har fremdraget Tallene, som en Ingeniørundersøgelse har givet dem, er det for at bidrage

mit til at illustrere de Forhold, her er Tale om. Jeg er altsaa ganske enig i, at der kan være visse Hensyn at tage, og at man gør bedst i at se sig for, baade fra den vedkommende Egn's Side og fra Lovgivningsmagtens Side, inden man gaar til at bevilge den Slags Jærnbaner, her er Tale om. Tilskuddet skal jeg ikke udtale mig nærmere om, jeg vil kun sige, at jeg forhandler langt hellere om dette Jærnbaneanlæg nu, hvor det er en Jærnbane, som Egnen har taget i sin Haand, end jeg forhandlede om den tidligere, hvor man ikke rigtig vidste, hvorfra Pengene skulde tilvejebringes. Nu gjorde jeg ganske vist det ærede Medlem for Vejle Amts 2den Valgkreds (Berg) nogle Bemærkninger om fremmede Penge, at man skulde ikke være umedgørlig overfor et Anlæg, fordi det var fremmede Penge, der stod bagved. Det siger jeg heller ikke, man skal; men man skal se sig i højere Grad for, naar man har med fremmede Penge at gøre. Der er stor Forskel paa at bedømme et Foretagende, naar vedkommende Egne, disses Beboere, de, som ere vedblivende interesserede i Anlægget, tage det i deres Haand, og naar der staar fremmede Penge bagved, som kun tilbydes, fordi vedkommende mene at kunne have Fordel ved at tilbyde dem. Hvis man i saadanne Forhold finder — jeg nævner ikke noget bestemt Eksempel, men man har jo set saadant noget før — at man kommer og forlanger Ret til at udstede Papirer, Obligationer paa 300,000 Kr. — jeg nævner et tænkt Eksempel — medens det, som de skulle yde i Arbejde, kun er 200,000 Kr., saa vil det let ses, at der er Plads for adskillige Transaktioner ved den Slags Laan. Det er altid det, jeg er bange for, naar man møder med fremmede Penge; og derfor siger jeg, lad os komme tilbunds i Forholdene. Saa vidt jeg har befattet mig med Forholdene eller har haft noget med dem at gøre, har jeg aldrig kunnet komme til Bunds i, hvorledes den Ting hænger sammen, om der ikke nærmest er Tale om en stor Provision en Gang for alle fremfor at skaffe Egnen et Gode. Der er jo ingen Grund til at vente, at fremmede skulde gøre Dposrelser for at skaffe Egnen et Gode — om Egnens Befolkning gør det, er en Sag for sig. Det ærede Medlem for Vejle Amts 2den Valgkreds (Berg), som jeg er enig med i et og andet af, hvad han udtalte om Kommunernes Stilling, nævnedes kommunale Baner, og at Indenrigsministeren skulde have anset det for meget uheldigt fra sit Standpunkt, om man kom til slige Baner. . . . (Modsigelse fra Berg).